

Adjudikace jako způsob řešení sporů v mezinárodních výstavbových projektech

Abstrakt

Předmětem této práce je rozbor využití adjudikace, jakožto relativně nové a v českém prostředí doposud nepříliš probádané metody řešení sporů, ve vztahu k okruhu sporů vznikajících mezi subjekty závazkových právních vztahů v oblasti výstavbových projektů obsahujících mezinárodní prvek. Zaměření na tzv. mezinárodní výstavbové projekty reflektuje současný trend stavebních podnikatelů spočívající v expanzi na zahraniční trhy a vznik nadnárodních seskupení stavebních podnikatelů. Tento trend s sebou přináší i vstup stavebních podnikatelů do prostředí mezinárodních obchodních vztahů, kdy přítomnost cizího, resp. mezinárodního prvku podmiňuje potřebu volby, popř. určení rozhodného práva daného závazkového vztahu za použití kolizních norem mezinárodního práva soukromého. Adjudikace je v této práci definována jako alternativní metoda řešení sporů, při které je spor předložen odborníkovi, popř. častěji skupině (obvykle tří) nestranných a nezávislých odborníků specializovaných v dané oblasti předmětu sporu, kteří jsou nadáni pravomocí (danou smluvně nebo na základě zákona) spor mezi stranami mezitímně závazně rozhodnout za současného zachování možnosti následného přezkumu tohoto rozhodnutí v rámci rozhodčího nebo soudního řízení. Cílem této práce je kromě samostatného širšího představení této metody i odhalení výhod a nevýhod adjudikace ve vztahu k ostatním, tradičnějším mimosoudním alternativám řešení sporů (mediace a rozhodčího řízení). Toho je docíleno prostřednictvím komparace mezi jednotlivými metodami na základě vybraných kritérií, specifických pro prostředí výstavbových projektů a racionálních potřeb jejich účastníků.

Práce je členěna do čtyř částí, které se dále dělí na kapitoly a podkapitoly. V první části je podrobně vysvětlen pojem výstavbového projektu a specifikován okruh okolností, za kterých se výstavbový projekt stává mezinárodním. Ve druhé části je představen pojem adjudikace, historie jejího vývoje, úprava smluvního využití této metody na základě standardizovaných smluvních podmínek FIDIC a zahraniční zákonná úprava adjudikace ve vybraných státech. Dále je analyzována přípustnost smluvního využití adjudikace v kontextu českého práva. Třetí část se zabývá právní úpravou mezinárodní mediace a rozhodčího řízení, jako dvou základních alternativ adjudikace. Ve čtvrté části je pak provedena souhrnná komparace výše uvedených metod z hlediska finančních nákladů, časové zátěže a povahy a vynutitelnosti výstupu těchto jednotlivých způsobů řešení sporů. Výsledky provedené komparace jsou pak zhodnoceny v samotném závěru práce.

Klíčová slova: adjudikace, alternativní řešení sporů, výstavbový projekt